

บทที่ 4

พฤติกรรมกรรมการใช้จ่ายและทัศนคติ ของนักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดเชียงใหม่

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจังหวัดมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี จากสถิติของ ททท. ที่อ้างแล้ว ในบทที่ 3 จากประมาณ 1.3 ล้านคน ในปี 2529 เพิ่มขึ้นเป็น 3.0 ล้านคน ในปี 2534 ก่อให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้นจาก 5 พันล้านบาท เป็น 13 พันล้านบาท ในช่วงปี 2530 - 2534 การที่รายได้เพิ่มขึ้นนั้นมิใช่เกิดจากการที่นักท่องเที่ยวเพิ่มจำนวนขึ้นแต่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นเพราะนักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย จากข้อมูลล่าสุดของ ททท. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยปี 2533 ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ประมาณ 1,298.83 บาทต่อวัน และนักท่องเที่ยวต่างชาติ 1,695.30 บาทต่อวัน ซึ่งก็มีตัวเลขค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้นในทุกปีเช่นกัน จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่ นั้น ย่อมมีผู้ที่เดินทางมามากมายหลากหลายระดับ ซึ่งจะแตกต่างกัน ทั้ง อายุ เพศ รายได้ อาชีพ และระดับการศึกษา โดยนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มย่อมมีพฤติกรรมการใช้จ่ายที่แตกต่างกัน เช่น นักท่องเที่ยววัยกลางคนจะมีพฤติกรรมในการใช้จ่ายในระดับหนึ่ง ซึ่งจะแตกต่างกับนักท่องเที่ยวหนุ่มสาว และนักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายจะมีพฤติกรรมในการใช้จ่ายแตกต่างกับเพศหญิง ดังนั้นถ้ามีการศึกษาที่ทำให้ทราบว่า นักท่องเที่ยวแต่ละระดับมีพฤติกรรมในการใช้จ่ายเป็นอย่างไรนั้น จะทำให้การวางแผนในการจัดเทศกาลเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง

การศึกษานพฤติกรรมกรรมการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวกรณีเทศกาลในช่วงงานมหกรรมไม้ดอกไม้ประดับ ช่วงวันที่ 7-9 กุมภาพันธ์ 2535 และนักท่องเที่ยวที่มาในช่วงนอกเทศกาล ซึ่งทำการสำรวจในช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์-เดือนมีนาคม 2535 นั้น นักท่องเที่ยวทั้งสองช่วงเวลาดังกล่าว มีพฤติกรรมในการใช้จ่ายไม่แตกต่างกัน เพราะงานมหกรรมไม้ดอกไม้ประดับ ที่ทำการศึกษาไม่ใช่ งานในลักษณะจำหน่ายสินค้า หรือเป็นช่วงที่นักท่องเที่ยวได้รับรายได้พิเศษ และต้องการมาจับจ่ายซื้อสินค้า เช่น เทศกาลตรุษจีน ซึ่งจะทำให้พฤติกรรมในการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวแตกต่างกัน นักท่องเที่ยวช่วงนอกเทศกาล ดังนั้น ในการนำเสนอจะสรุปรวมพฤติกรรมกรรมการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้ง ในช่วงเทศกาลและนอกเทศกาลรวมกัน

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาได้สอบถามจากนักท่องเที่ยวชาวไทย 100 คน โดยแบ่งเป็น สอบถามในช่วงงานไม้ดอกไม้ประดับ 50 คน ช่วงนอกเทศกาล 50 คน และนักท่องเที่ยวชาว ต่างชาติ 100 คน โดยสอบถามเช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวชาวไทย คือ ในเทศกาล 50 คน นอก เทศกาล 50 คน การเก็บข้อมูลจะกระจายเก็บแบบสอบถามนักท่องเที่ยว บริเวณสวนสาธารณะ หนองบวหาด สถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่สำคัญของเชียงใหม่ สนามบิน สถานีรถไฟ โรงแรม และเกสต์เฮาส์ต่าง ๆ ซึ่งจากการสอบถามนักท่องเที่ยวจะทำให้ทราบถึงพฤติกรรมในการใช้จ่าย ของนักท่องเที่ยวเฉลี่ย และพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่แบ่งตามคุณลักษณะต่าง ๆ เพื่อ วิเคราะห์หารายได้รวมจากการท่องเที่ยวต่อไป

4.1 ลักษณะทางด้านสังคมและเศรษฐกิจของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเยือนจังหวัดเชียงใหม่ มีโครงสร้างทางด้านต่าง ๆ พอสรุปได้ดังนี้

เพศ นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จะเป็นนักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง นักท่องเที่ยวชาวไทยเพศชายมีประมาณร้อยละ 56.0 และนักท่องเที่ยวต่างชาติ มีประมาณร้อยละ 62.4 ซึ่งเมื่อเทียบกับข้อมูลทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) จัด เก็บในปี 2533 พบว่าข้อมูลที่ได้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สัดส่วนชาย-หญิง ของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ

(หน่วย : ร้อยละ)

เพศ	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	
	การสำรวจ	ททท.	การสำรวจ	ททท.
ชาย	56.0	58.4	62.4	57.4
หญิง	44.0	41.6	37.6	42.6
ร้อยละ	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

อายุ จากการสำรวงนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ที่เดินทางมายังจังหวัด เชียงใหม่มากที่สุดจะมีอายุในช่วง 25 - 34 ปี ประมาณร้อยละ 35.8 และ 45.9 ตามลำดับ รองลงมาถ้าเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย จะมีอายุอยู่ในวัยกลางคนในช่วง 35 - 44 ปี ซึ่งจะเดินทางมาเชียงใหม่มากกว่ากลุ่มเยาวชนที่มีช่วงอายุระหว่าง 15 - 24 ปี แต่นักท่องเที่ยวต่างชาติ กลับมีนักท่องเที่ยวในกลุ่มเยาวชนเดินทางมามากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคน ซึ่งผล ที่ได้จากการสำรวงเมื่อเทียบกับข้อมูลที่ทาง ททท. ได้จัดเก็บนั้นในปี 2533 ให้ผลที่สอดคล้องต้องกัน ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 สัดส่วนของนักท่องเที่ยวในแต่ละช่วงอายุ

(หน่วย : ร้อยละ)

ช่วงอายุ	ชาวไทย		ชาวต่างชาติ	
	สำรวจ	ททท.	สำรวจ	ททท.
ต่ำกว่า 15 ปี	-	0.2	-	0.1
15 - 24 ปี	15.7	22.6	17.4	21.8
25 - 34 ปี	35.8	33.3	45.9	45.3
35 - 44 ปี	23.9	27.2	14.7	17.3
45 - 54 ปี	12.7	11.8	11.9	9.8
55 - 64 ปี	9.7	3.7	5.5	3.7
สูงกว่า 64 ปี	2.2	1.2	4.6	2.0
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

สถานการณ์ นักท่องเที่ยวชาวไทยจะมีสถานการณ์สมรสแล้วมากที่สุดถึงร้อยละ 60 ซึ่งต่างกับนักท่องเที่ยวต่างชาติจะมีสถานการณ์โสดมากที่สุดถึงร้อยละ 60.5 ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 สัดส่วนของนักท่องเที่ยวในแต่ละสถานการณ์

(หน่วย : ร้อยละ)

สถานการณ์	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
โสด	37.0	60.5
สมรส	60.0	35.8
หย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่	3.0	3.7
รวม	100.0	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภูมิลำเนา นักท่องเที่ยวชาวไทยที่นิยมเดินทางมาเชียงใหม่ประมาณครึ่งหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง รองลงมาจะเป็นนักท่องเที่ยวแถบภาคเหนือร้อยละ 24.6 ในแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นิยมที่จะเดินทางมาในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน ประมาณร้อยละ 6-7 ที่เดินทางน้อยที่สุดจะเป็นนักท่องเที่ยวที่มาจากจังหวัดภาคใต้ ประมาณร้อยละ 3.7 ซึ่งผลที่ได้จากการสำรวจสอดคล้องกับข้อมูลของ ททท. ที่ว่านักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลางจะเดินทางมามากที่สุด รองลงมาจะมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 สัดส่วนภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมา

(หน่วย : ร้อยละ)

ภูมิลำเนา	การสำรวจ	ททท.
ภาคกลาง	50.8	46.9
ภาคเหนือ	24.6	32.4
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6.7	5.4
ภาคตะวันออก	7.5	4.7
ภาคใต้	6.7	4.9
ภาคใต้	3.7	5.7
รวม	100.0	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

นักท่องเที่ยวในแถบยุโรปเดินทางมาเชียงใหม่มากที่สุดคือ ประมาณร้อยละ 62.7 ส่วนนักท่องเที่ยวในแถบอเมริกาและแถบอาเซียน นิยมเดินทางมาเชียงใหม่ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ประมาณร้อยละ 17.7 และที่เดินทางมาน้อยที่สุดคือ นักท่องเที่ยวในแถบตะวันออกกลางร้อยละ 1.9 ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 สัดส่วนภูมิฐานะของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาเชียงใหม่

ภูมิฐานะ	สัดส่วน (ร้อยละ)
ยุโรป	62.7
อเมริกา	17.7
อาเซียน	17.7
ตะวันออกกลาง	1.9
รวม	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

ระดับรายได้ จากการสอบถามเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทยนั้น นักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 5,001 ถึง 10,000 บาท จะเดินทางมามากที่สุดคือ ร้อยละ 35.1 นักท่องเที่ยว ที่เดินทางรองลงมา มีระดับรายได้ 2,500 ถึง 5,000 บาท ร้อยละ 20.1 และที่ระดับรายได้ 10,001-15,000 บาท มีร้อยละ 13.4 และนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใกล้เคียงกันคือร้อยละ 9 จะมีรายได้ในช่วง 15,001 - 20,000 บาท 20,001 - 40,000 บาท และ 40,000 บาท ขึ้นไป ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ระดับรายได้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ระดับรายได้ (บาท/เดือน)	สัดส่วน (ร้อยละ)
ต่ำกว่า 2,500	3.0
2,500 - 5,000	20.1
5,001 - 10,000	35.1
10,001 - 15,000	13.4
15,001 - 20,000	9.7
20,001 - 40,000	9.0
มากกว่า 40,000	9.7
รวม	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

อาชีพ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่นิยมเดินทางมาค่อนข้างมากมีอยู่ 3 อันดับ ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว ข้าราชการ พนักงานธุรกิจเอกชน ประมาณร้อยละ 26.1, 23.9 และ 19.4 ตามลำดับ นอกนั้นเดินทางเข้ามามีอัตราที่ต่ำกว่าร้อยละ 9 ซึ่งข้อมูลจากการสำรวจให้ผลที่สอดคล้องกับข้อมูลของ ททท. ในปี 2533 ดังแสดงจากตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 นักท่องเที่ยวชาวไทยจำแนกอาชีพ

(หน่วย : ร้อยละ)

อาชีพ	การสำรวจ	ททท.
ธุรกิจส่วนตัว	26.1	25.6
ข้าราชการ	23.9	23.0
พนักงานธุรกิจเอกชน	19.4	15.9
รับจ้างทั่วไป	8.2	4.9
แม่บ้าน	6.7	4.7
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	6.0	รวมกับข้าราชการ
นักเรียน	3.7	13.0
เกษียณ	3.0	-
อื่น ๆ	3.0	9.3
เกษตรกร	-	3.6
รวม	100.0	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 3 อาชีพที่นิยมเดินทางมาเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ นั่นคืออาชีพ นักวิชาการ ช่างเทคนิค รองลงมาคือ นักเรียน นักศึกษา และผู้บริหาร ชำราชการ ประมาณ ร้อยละ 33.9, 22.0 และ 12.8 ตามลำดับ อาชีพนอกจากนี้เดินทางเข้ามาต่ำกว่าร้อยละ 8 ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 นักท่องเที่ยวต่างประเทศ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	(หน่วย : ร้อยละ)
นักวิชาการ ช่างเทคนิค	33.9
นักเรียน นักศึกษา	22.0
ผู้บริหาร ชำราชการ	12.8
เกษียณอายุ	7.4
เซลล์แมน	5.5
เสมียน และพนักงานบริษัท	5.5
ช่างฝีมือ แรงงาน	5.5
พนักงานขายของ	4.6
ทหาร	2.8
รวม	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

4.2 พฤติกรรมในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวทั้งในช่วงงานมหกรรมไม้ดอกไม้ประดับและช่วงนอกเทศกาล ได้นำมาประมวลผลและสรุปได้ดังต่อไปนี้

จุดมุ่งหมายในการเดินทาง ผู้ที่เดินทางเข้ามาในจังหวัดเชียงใหม่ทั้งชาวไทยและต่างชาติมีจุดประสงค์หลักของการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวพักผ่อน ผู้ที่เดินทางชาวไทยมีจุดประสงค์หลักเพื่อการท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว มีประมาณร้อยละ 54.7 รองลงมาคือเยี่ยมญาติร้อยละ 12.6 ส่วนจุดประสงค์อื่น อันได้แก่เพื่อมาประชุม ฆราวาสการ และทำธุรกิจ มีประมาณร้อยละ 7.6, 6.7 และ 5.9 ตามลำดับ แต่ชาวต่างชาติที่เดินทางโดยมีจุดประสงค์หลักเพื่อการท่องเที่ยว เพียงอย่างเดียว มีจำนวนที่สูงกว่าคนไทย ประมาณ ร้อยละ 89 ที่เดินทางเข้ามาเพื่อการท่องเที่ยวและทำธุรกิจ และนักท่องเที่ยวและเยี่ยมญาติมีประมาณ 2.8 และ 4.5 ดังตารางที่ 4.9

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.9 จุดมุ่งหมายในการเดินทาง

(หน่วย : ร้อยละ)

จุดมุ่งหมาย	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
ท่องเที่ยว	54.7	89.0
เยี่ยมญาติ	12.6	0.9
ประชุม	7.6	-
ราชการ	6.7	-
ธุรกิจ	5.9	2.8
ท่องเที่ยวและธุรกิจ	2.5	2.8
ท่องเที่ยวและเยี่ยมญาติ	4.2	4.5
ท่องเที่ยวและราชการ	0.8	-
ท่องเที่ยว, ธุรกิจและเยี่ยมญาติ	1.7	-
ทำบุญ	2.5	-
ประชุมและราชการ	0.8	-
รวม	100.0	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ความถี่ในการเดินทาง นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไม่เคยเดินทางมาเชียงใหม่มีประมาณร้อยละ 15.7 ส่วนใหญ่แล้วจะเคยเดินทางมาแล้วตั้งแต่ 6 ครั้งขึ้นไป ถึงร้อยละ 44.8 นักท่องเที่ยวต่างชาตินั้นส่วนมากจะเดินทางมาเป็นครั้งแรก ประมาณ 58.7 และที่เคยเดินทางมาแล้วครั้งหนึ่ง ประมาณร้อยละ 27.5 และชาวต่างชาติที่เคยเดินทางมาแล้วมากที่สุดกว่า 5 ครั้ง มีร้อยละ 1.8 ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 สัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่

(หน่วย : ร้อยละ)

ความถี่ในการเดินทาง	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	จำนวนวันพักเฉลี่ย
ครั้งแรก	15.7	58.7	25.7
ครั้งที่ 2	15.7	27.5	18.7
ครั้งที่ 3	12.7	9.2	19.9
ครั้งที่ 4	4.4	2.8	13.0
ครั้งที่ 5	6.7	1.8	10.0
ตั้งแต่ 6 ครั้งขึ้นไป	44.8	-	-
รวม	100.0	100.0	

ที่มา : จากการสำรวจ

ระยะเวลาของการเดินทาง นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเชียงใหม่ในช่วงที่สอบถาม โดยเฉลี่ยแล้วพักอยู่ในจังหวัดประมาณ 2.9 วัน ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติพำนักอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ในช่วงที่สอบถามเฉลี่ยนานถึง 26.8 วัน ซึ่งเป็นตัวเลขที่ค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับของ ททท. เพราะจากการสอบถามในช่วงงานไม่ดอกไม้ประดับ ซึ่งทำการสัมภาษณ์บริเวณสวนบวทาค ส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อย และนิยมพักเกสท์เฮาส์เป็นเวลานาน

การจัดการเดินทาง นักท่องเที่ยวส่วนมากจะนิยมจัดการเดินทางด้วยตนเอง ซึ่งนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางโดยการจัดการด้วยตัวเองร้อยละ 93.3 และนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางโดยการจัดการด้วยตัวเอง ประมาณร้อยละ 67 นักท่องเที่ยวที่ใช้บริการของบริษัทนำเที่ยว ถ้าเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยจะใช้บริการของบริษัทนำเที่ยวในเชียงใหม่เป็นบางช่วง มากกว่าที่จะใช้บริการตลอดการเดินทาง นักท่องเที่ยวต่างชาติจะนิยมใช้บริการของบริษัทนำเที่ยวในเชียงใหม่ตลอดการเดินทาง มากกว่าที่จะใช้บริการของบริษัทนำเที่ยวในบางช่วงของการเดินทาง ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 การจัดการเดินทางของนักท่องเที่ยว

(หน่วย : ร้อยละ)

การจัดการเดินทาง	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
ตัวเอง	93.3	67.0
เพื่อน	-	2.7
บริษัททัวร์ใน กทม.	5.2	4.6
บริษัททัวร์ใน ชม.	-	18.3
ตัวเองและบริษัททัวร์ใน กทม.	-	1.8
ตัวเองและบริษัททัวร์ใน ชม.	1.5	2.8
อื่น ๆ	-	2.8
รวม	100.0	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

4.3 ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว

4.3.1 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ได้แบ่งออกเป็น 5 ประเภทด้วยกัน โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันในประเภทค่าพาหนะเดินทางสูงที่สุดถึง 548.38 บาท หรือร้อยละ 32.9 ประเภทที่มีค่าใช้จ่ายอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันคือค่าสินค้าที่ระลึก 391.39 บาท หรือร้อยละ 23.4 และค่าที่พัก 378.21 บาท หรือร้อยละ 22.7 ค่าใช้จ่ายที่นักท่องเที่ยวใช้จ่ายอยู่ในอันดับที่ 4 และ 5 ได้แก่ ค่าอาหาร 267.77 บาท หรือร้อยละ 16.1 และค่าสถานเริงรมย์ 52.22 บาท หรือร้อยละ 3.1 เมื่อคิดค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทย เท่ากับ 1668.33 บาท/คน/วัน

ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติค่าใช้จ่ายในประเภทค่าสินค้าที่ระลึกจะเป็นค่าใช้จ่ายที่อยู่ในอันดับสูงที่สุดถึง 558.08 บาท/วัน หรือร้อยละ 29.3 รองลงมาได้แก่ค่าใช้จ่ายประเภทค่าที่พัก 465.64 บาท/วัน หรือร้อยละ 24.5 ซึ่งใกล้เคียงกับค่าพาหนะเดินทาง 434.63 บาท/วัน หรือร้อยละ 22.8 และค่าใช้จ่ายที่อยู่ในอันดับที่ 4 และ 5 ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ คือค่าอาหาร 291.97 บาท/วัน หรือร้อยละ 15.4 อันดับสุดท้าย คือ ค่าสถานบันเทิง 151.79 บาท/วัน หรือร้อยละ 8.0 สรุปแล้วค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่างชาติ เท่ากับ 1,902.11 บาท/วัน ซึ่งมากกว่าค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยอยู่ 233.78 บาท/วัน ดังตารางที่ 4.12

จากสถิติของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในปี 2532 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทย เท่ากับ 1,298.8 บาท/คน/วัน นักท่องเที่ยวต่างชาติ เท่ากับ 1,695.3 บาท/คน/วัน ข้อมูลที่ทำการสำรวจจะมีค่ามากกว่าของ ททท. สำรวจ เพราะการศึกษานี้มีช่วงเวลาที่แตกต่างกันถึง 3 ปี และใช้กลุ่มตัวอย่างที่น้อยกว่า

ตารางที่ 4.12 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่

(หน่วย : คน/วัน)

ประเภท	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวต่างชาติ	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
ค่าที่พัก	378.21	22.7	465.64	24.5
ค่าอาหาร	267.77	16.1	219.97	15.4
ค่าพาหนะเดินทาง	548.38	32.9	434.63	22.8
ค่าสินค้าที่ระลึก	391.39	23.4	558.08	29.3
ค่าสถานบันเทิง	52.22	3.1	151.79	8.0
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	30.36	1.8	-	-
รวม	1,668.33	100.0	1,902.11	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

4.3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายกับระดับรายได้ อาชีพ อายุ และเพศ ของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาหลากหลายระดับ ถ้าจะจำแนกนักท่องเที่ยวตามคุณลักษณะเฉพาะ อันได้แก่ ระดับรายได้ อายุ เพศ และอาชีพ เพื่อที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้จ่ายของแต่ละกลุ่ม ว่าคุณลักษณะต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวจะมีผลต่อพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวอย่างไร ซึ่งข้อมูลที่มีลักษณะเป็นกลุ่ม และยังไม่แน่ใจว่าความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวกับตัวแปรตามว่าเป็นเส้นตรง วิธีการวิเคราะห์แบบ MCA (Multiple Classification Analysis) จึงเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุด ในการจะแยกพิจารณาค่าใช้จ่ายของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ตามคุณลักษณะเฉพาะ ได้แก่ ระดับรายได้ อายุ เพศ และอาชีพ ได้ดังที่จะนำเสนอต่อไปนี้

นักท่องเที่ยวยชาวไทย ในการศึกษาหาความสัมพันธ์ของค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ อันได้แก่ รายได้ อายุ และเพศ พบว่า ตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ขึ้นไปมี 2 ตัวแปร คือ ระดับรายได้ และเพศ เท่านั้น ส่วนอายุมีระดับความเชื่อมั่นที่ 40%

จากการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการแบบ MCA สามารถช่วยคาดคะเนรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีคุณลักษณะแตกต่างกันได้ เช่น

- ก. นักท่องเที่ยวชาย ที่มีรายได้มากกว่า 20,000 บาทต่อเดือน
- ข. นักท่องเที่ยวหญิง ซึ่งมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน เป็นต้น

ในการหาผลกระทบของระดับรายได้ และเพศ ต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทย สามารถที่จะชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลของตัวแปรต่าง ๆ ได้จากสัมประสิทธิ์ที่แสดงถึงความเบี่ยงเบน (adjusted deviation) จากค่าตัวกลาง (Grand Mean) อันเนื่องมาจากอิทธิพลของตัวแปร

โดยการบวกค่าสัมประสิทธิ์ที่แสดงถึงความเบี่ยงเบนของแต่ละคุณสมบัติเข้ากับค่าตัวกลาง ดังเช่น

ก. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวัน ของนักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม เท่ากับ 1,668.33 บาท หากต้องการสรุปการเปลี่ยนแปลง ค่าใช้จ่ายของแต่ละคุณสมบัติ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ที่แสดงถึงความเบี่ยงเบน (Adjusted Deviation) บวกหรือลบเข้าไปในค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวัน ดังตารางที่ 4.13 ถ้านักท่องเที่ยวมีรายได้มากกว่า 20,000 บาทต่อเดือน จะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวัน เท่ากับ $1,668.33 + 964.33 = 2,632.66$ บาท และคุณลักษณะที่ 2 คือ เป็นเพศชาย คุณลักษณะนี้จะทำให้ค่าเฉลี่ยลดลง เป็น $2,632.66 - 222.63 = 2,410.03$ บาท ดังนั้น นักท่องเที่ยวเพศชาย และมีรายได้มากกว่า 20,000 บาท จะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวัน เท่ากับ 2,410.03 บาท

ข. นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน จะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวัน เบี่ยงเบนจากค่ากลางลดลงเป็น $1,668.33 - 587.84 = 1,080.49$ บาท และถ้าเป็นเพศหญิง คุณลักษณะนี้จะทำให้ค่าใช้จ่ายต่อวันเพิ่มขึ้นจากเดิมเป็น $1,080.49 + 209.54 = 1,290.03$ บาท ดังนั้น นักท่องเที่ยวเพศหญิง ซึ่งมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวัน เท่ากับ 1,290.03 บาท

การวิเคราะห์ระดับรายได้ของนักท่องเที่ยวแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท และมีรายได้มากกว่า 20,000 บาท ซึ่งมีค่าเบี่ยงเบนเท่ากับ -587.44, 456.11 และ 964.83 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าระดับรายได้ของนักท่องเที่ยวมีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่าย โดยค่าใช้จ่ายจะเพิ่มตามระดับรายได้ของนักท่องเที่ยว

เพศชายมีความเบี่ยงเบนเป็น -222.63 แต่ทว่าเพศหญิงมีความเบี่ยงเบน 209.54 แสดงว่า เพศชายจะมีค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเพศหญิง ดังตารางที่ 4.13

ตัวแปรในด้านอายุของนักท่องเที่ยว ถึงแม้จะมีระดับความเชื่อมั่นเพียง 40% แต่ก็เป็นตัวแปรที่ได้นำมาพิจารณาถึงอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ซึ่งในเรื่องตัวแปรด้านอายุนี้ ได้นำเสนอในภาคผนวก ดังตารางที่ ก.1 โดยแบ่งนักท่องเที่ยวออกเป็น 3 ช่วงอายุ คือนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี ช่วงอายุ 26 - 45 ปี และช่วงอายุมากกว่า 45 ปี มีความเบี่ยงเบนจากค่าตัวกลาง เท่ากับ -181.89 , 40.21 และ 85.49 ตามลำดับ

ส่วนค่า η^2 นั้น แสดงถึงความสามารถของตัวแปรอิสระแต่ละตัวหรือชุดซึ่งได้รวมทุกกลุ่มที่จะอธิบายความเปลี่ยนแปลงตัวแปรตาม η^2 ก็คือสัดส่วนของ Total sum of square ที่อธิบายได้โดยตัวแปรอิสระ ส่วน β นั้น วัดความสามารถของตัวแปรอิสระตัวหนึ่งในการอธิบายการแปรเปลี่ยนของตัวแปรตาม โดยที่ได้คำนึงถึงอิทธิพลของตัวแปรอื่น ๆ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.13 ตัวแปรที่มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทย

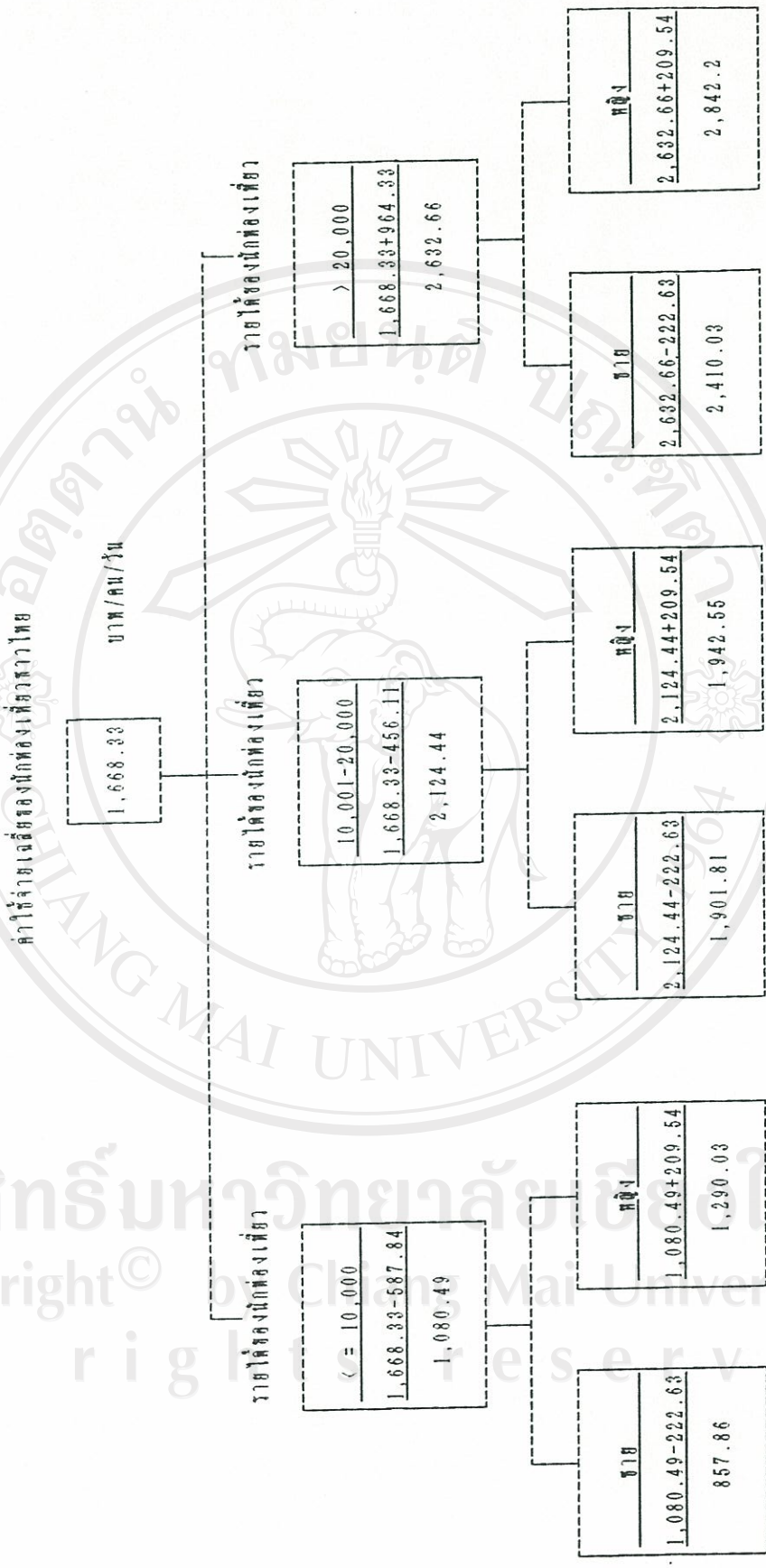
Grand Mean = 1,668.33

ตัวแปรที่พิจารณา	จำนวนนักท่องเที่ยว ในแต่ละกลุ่ม	Unadjusted Deviation	Eta Deviation	Adjusted Deviation	Beta
(I)	(II)	(III)	(IV)	(V)	(V)
1. รายได้ต่อเดือน					
1.1 รายได้ต่ำกว่าหรือ เท่ากับ 10,000 บาท	53	-590.67		-587.84	
1.2 รายได้ระหว่าง 10,000 - 20,000 บาท	26	466.05		456.11	
1.3 รายได้ตั้งแต่ 20,001 บาท ขึ้นไป	20	959.42		964.33	
			.47		.07
2. เพศ					
2.1 เพศชาย	48	-172.23		-222.63	
2.2 เพศหญิง	51	162.10		209.54	
			.12		.16

 $R^2 = .252$

ที่มา : จากการสำรวจ

รูปที่ 4.1 : ผลกระทบของระดับรายได้ และ เพศ ต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ที่มา : จากการศึกษา

จากตารางที่ 4.13 ถ้านำเอาอิทธิพลของตัวแปรรายได้ และเพศมาแสดงเป็นแผนภาพ จะได้ดังรูปที่ 4.1 จากรูปเมื่อวิเคราะห์ผลกระทบของค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวและระดับรายได้ พบว่านักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาทต่อเดือน จะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว 1,080.49 บาทต่อวัน หากนักท่องเที่ยวรายนี้เป็นเพศชาย ค่าใช้จ่ายจะลดลง เป็น 857.86 บาทต่อวัน ถ้าเป็นนักท่องเที่ยวหญิงจะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากกว่าชายเป็น 1,290.03 บาทต่อวัน

นักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้อยู่ในช่วงระหว่าง 10,000 - 20,000 บาทต่อเดือน เพศชายจะมีค่าใช้จ่ายเท่ากับ 1,901.81 บาทต่อวัน เพศหญิงจะเพิ่มเป็น 2,333.98 บาทต่อวัน

นักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท ค่าใช้จ่ายจะเพิ่มถึง 2,632.66 บาทต่อวัน ถ้าหากเป็นเพศชาย จะมีอิทธิพลทำให้ค่าใช้จ่ายลดลงเป็น 2,410.03 บาท และจะเพิ่มขึ้นเป็น 2,842.20 ถ้าเป็นนักท่องเที่ยวเพศหญิง

ส่วนตัวแปรในด้านอายุของนักท่องเที่ยว ได้นำมารวมพิจารณาในการหาค่าใช้จ่ายต่อวัน ของนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายด้วย ดังแสดงในภาคผนวก รูปที่ ก.1 โดยค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว จะเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกันกับอายุ

ดังนั้นจากข้อมูลที่เสนอมาพอสรุปได้ว่า ระดับรายได้ของนักท่องเที่ยว อายุ และเพศมีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ซึ่งค่าใช้จ่ายจะเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกันกับการเพิ่มขึ้นของระดับรายได้ และอายุของนักท่องเที่ยว และเพศหญิงจะมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าเพศชายซึ่งนักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายสูงสุด คือนักท่องเที่ยวเพศหญิงที่มีอายุมากกว่า 46 ปี และมีรายได้มากกว่า 20,000 บาท ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่น่าจะมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนักท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวแก่จังหวัดให้เพิ่มมากขึ้น

นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ เพื่ออธิบายถึงผลกระทบที่มีต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ พบว่า ตัวแปรที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นตั้งแต่ 95% ขึ้นไป มี 3 ตัวแปร คือ อายุและเพศของนักท่องเที่ยว ส่วนอาชีพของนักท่องเที่ยวเป็นตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 70%

การวิเคราะห์หาผลกระทบที่เกิดกับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติ จากตัวแปรอิสระ อันได้แก่ อาชีพ อายุ และเพศของนักท่องเที่ยวก็ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบเดียวกันกับนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งจากตารางที่ 4.14 และรูปที่ 4.2 พบว่า การวิเคราะห์ตามอาชีพของนักท่องเที่ยวที่

แบ่งได้ เป็นนักท่องเที่ยวที่ปลดเกษียณแล้ว นักวิชาการ แพทย์ ทนาย นักธุรกิจและผู้บริหาร เสมียน พนักงาน กรรมกร นักเรียน นักศึกษา และทหาร โดยอาชีพที่มีค่าใช้จ่ายสูงสุดคือ อาชีพนักธุรกิจ และผู้บริหารจะมีค่าใช้จ่าย 2,504.75 บาทต่อวัน เป็นเพศหญิงจะมีค่าใช้จ่ายสูงถึง 2,840.48 บาทต่อวัน แต่ถ้าเป็นเพศชายค่าใช้จ่ายจะลดลงเป็น 2,302.24 บาทต่อวัน ส่วนอาชีพที่มีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด คือ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพกรรมกร ซึ่งมีค่าใช้จ่าย 1,730.23 บาทต่อวัน โดยเฉพาะเพศชายจะมีค่าใช้จ่าย 1,527.72 บาทต่อวัน และจะเพิ่มเป็น 2,065.96 บาทต่อวัน ถ้าเป็นเพศหญิง

ส่วนตัวแปรในด้านอายุนั้น ได้นำมาร่วมพิจารณาตั้งแสดงในภาคผนวก ตารางที่ ก.2 โดยนักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายสูงสุด คือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 45 ปี

จากการศึกษาที่กล่าวมา สรุปได้ว่าอาชีพของนักท่องเที่ยว อายุ และเพศมีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวในแต่ละอาชีพมีค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกันไป ที่ใช้จ่ายมาก ได้แก่ นักธุรกิจ รองลงมาได้แก่ ทหารปลดเกษียณแล้ว พนักงานบริษัท นักวิชาการ นักเรียน และกรรมกรตามลำดับ และค่าใช้จ่ายจะเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกับการเพิ่มของอายุ ส่วนเพศหญิงจะมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าเพศชาย ซึ่งนักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันสูงที่สุด คือนักท่องเที่ยวที่เป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 46 ปี และเป็นนักธุรกิจหรือนักปกครอง ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ควรส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเพิ่มมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 4.14 ตัวแปรที่มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

Grand Mean = 1,902.11

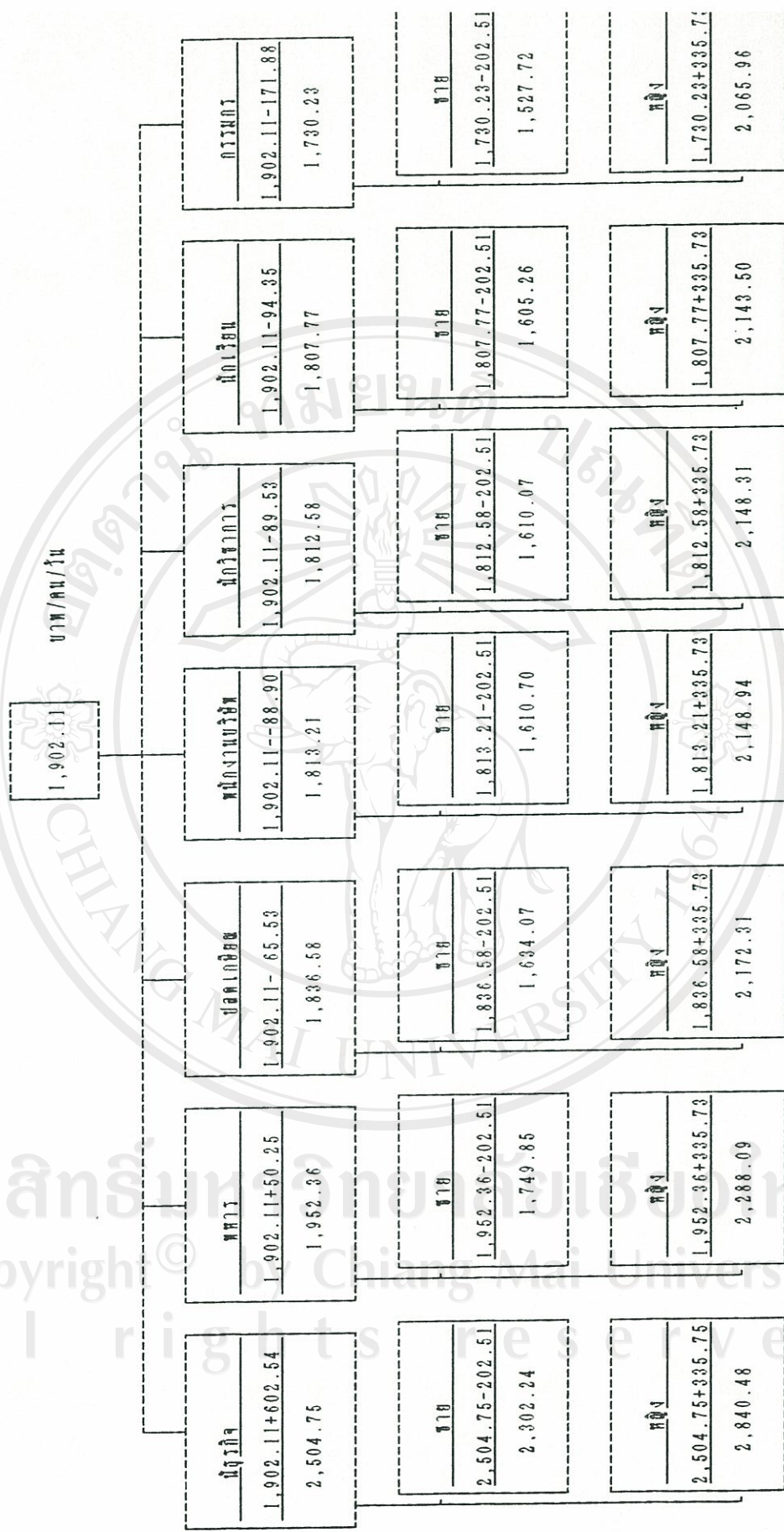
ตัวแปรที่พิจารณา	จำนวนนักท่องเที่ยว ในแต่ละกลุ่ม	Unadjusted Deviation	Eta (III)	Adjusted Deviation	Beta (V)
	(I)	(II)		(IV)	
1. อาชีพของนักท่องเที่ยว					
1.1 นักธุรกิจและผู้บริหาร	13	499.35		602.64	
1.2 ทหาร	2	-15.11		50.25	
1.3 ปลดเกษียณ	8	418.64		-65.53	
1.4 เสมียน พนักงานบริษัท	16	-41.55		-88.90	
1.5 นักวิชาการ แพทย์ ทนาย	35	-102.59		-89.53	
1.6 นักเรียน นักศึกษา	23	-181.41		-94.35	
1.7 กรรมกร	4	-345.61		-171.88	
			.27		.25
2. เพศ					
2.1 เพศชาย	63	-169.07		-202.51	
2.2 เพศหญิง	38	280.31		335.75	
			.23		.28

 $R^2 = 0.205$

ที่มา : จากการสำรวจ

รูปที่ 4.2: ผลกระทบของวงระดึบรายได้ และเพศ ต่อค่าใช้จายของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ค่าใช้จายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

4.4 ทิศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการเดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่

นักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศมีทัศนคติต่อการเดินทางมาเยือน เชียงใหม่ ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงการท่องเที่ยวของจังหวัดนพอสรูปได้ดังนี้ คือ

4.4.1 สิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว

สิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวชาวไทยให้มาเยือนจังหวัด เชียงใหม่มากที่สุด ได้แก่ ทิวทัศน์ธรรมชาติ จากการสำรวจมีผู้ชื่นชอบร้อยละ 52.2 ในด้านความงามและความเก่าแก่ของสถานที่ประวัติศาสตร์มีผู้ชอบรองลงมาร้อยละ 25.4 สิ่งดึงดูดใจทางวัฒนธรรมพื้นบ้านของท้องถิ่นก็มีผู้ให้ความสำคัญ ร้อยละ 13.4 ส่วนธรรมชาติแบบวิสอร์ท ความเจริญของศูนย์การค้า และสถานบันเทิงมีผู้สนใจบ้างอยู่ประปราย

นักท่องเที่ยวต่างชาติมีความเห็นเกี่ยวกับสิ่งดึงดูดใจแต่ละอย่างของ เชียงใหม่ ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ไม่แตกต่างกันมากนัก ทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติมีความคิดเห็นตรงกันว่า สิ่งดึงดูดใจมากที่สุดของ เชียงใหม่ คือ ทิวทัศน์ธรรมชาติ ซึ่งชาวต่างชาติชื่นชอบร้อยละ 32.9 ส่วนสถานที่ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น ชาวต่างชาติมีความเห็นว่าเป็นสิ่งดึงดูดใจในระดับใกล้เคียงกัน ประมาณร้อยละ 24.2 และ 19.3 ตามลำดับดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 สิ่งดึงดูดใจในการมาท่องเที่ยวเชียงใหม่

(หน่วย : ร้อยละ)

	นักท่องเที่ยว	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
ทิวทัศน์ธรรมชาติ	52.2	32.9
โบราณสถาน	25.4	24.2
พื้นที่มีวัฒนธรรมท้องถิ่น	13.4	19.3
รีสอร์ท	4.5	-
ศูนย์การค้า	3.0	16.8
สถานบันเทิง	1.5	6.8
รวม	100.0	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

4.4.2 ระดับความพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสาธารณูปโภค

ระดับความพอใจที่ทำการสำรวจในเรื่องสาธารณูปโภคที่ให้บริการ แบ่งเป็น 5 ระดับด้วยกัน คือ ดีมาก ดี ปานกลาง ไม่ดี และต้องปรับปรุง โดยจะศึกษาระดับความพอใจของสิ่งต่าง ๆ 9 อย่าง อันได้แก่ ที่พัก อาหาร ห้องน้ำ ถนน ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว น้ำประปา ไฟฟ้า การสื่อสารโทรคมนาคม และพาหนะในการเดินทาง ในเรื่องทีกล่าวมา นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ มีความพอใจในสิ่งเหล่านี้อยู่ในระดับที่ดี รองลงมา มีความคิดเห็นว่ามี ความพอใจในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพอใจต่อสาธารณูปโภคทั้ง 9 อย่าง ที่ทำการสำรวจในระดับที่ดี แต่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ยังไม่พอใจต่อสาธารณูปโภคต่าง ๆ ของ

จังหวัดเสียมังคมมีความคิดเห็นว่า ถนนและการจราจรของจังหวัดควรจะต้องปรับปรุงให้มากกว่านี้ มีความพอใจในระดับปานกลางต่อ ห้องน้ำ ความปลอดภัย น้ำประปา ไฟฟ้า และโทรคมนาคม มีความเห็นว่า ที่พักและพาหนะในการเดินทางอยู่ในเกณฑ์ที่ดี และสิ่งที่สร้างความพอใจอย่างมากต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ คือ อาหาร แสดงดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ระดับความพอใจต่อสาธารณูปโภคในการให้บริการ

(หน่วย : ร้อยละ)

	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ไม่ดีและต้องปรับปรุง
ที่พัก				
ชาวไทย	25.2	47.2	26.8	0.8
ชาวต่างชาติ	17.8	40.2	38.3	3.7
อาหาร				
ชาวไทย	8.3	57.9	30.8	3.0
ชาวต่างชาติ	36.2	29.5	31.4	2.9
ห้องน้ำ				
ชาวไทย	9.5	50.4	22.8	17.3
ชาวต่างชาติ	4.4	25.5	53.3	16.7
ถนนและการจราจร				
ชาวไทย	3.0	42.1	28.6	26.3
ชาวต่างชาติ	2.1	7.3	26.0	64.6
ความปลอดภัย				
ชาวไทย	3.8	65.9	19.0	11.3
ชาวต่างชาติ	7.8	32.4	54.9	4.9

ตารางที่ 4.16 ระดับความพอใจต่อสาธารณูปโภคในการให้บริการ (ต่อ)

(หน่วย : ร้อยละ)

	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ไม่ดีและต้องปรับปรุง
น้ำประปา				
ชาวไทย	2.4	73.0	15.0	9.6
ชาวต่างชาติ	7.8	20.6	48.0	23.6
ไฟฟ้า				
ชาวไทย	3.9	82.0	10.2	3.9
ชาวต่างชาติ	11.9	29.7	50.5	7.9
การสื่อสารโทรคมนาคม				
ชาวไทย	9.6	67.2	11.2	12.0
ชาวต่างชาติ	15.9	31.8	42.0	10.3
พาหนะในการเดินทาง				
ชาวไทย	3.1	67.2	19.5	10.2
ชาวต่างชาติ	8.3	37.0	49.1	5.6

ที่มา : จากการสำรวจ

4.4.3 สิ่งที่ลดระดับความตั้งใจของนักท่องเที่ยว

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย ต่อสิ่งที่ลดระดับความสนใจในเมืองเชียงใหม่ที่นักท่องเที่ยวกล่าวถึงอย่างมาก ได้แก่ เรื่องขาดการดูแลความสะอาดของเมือง จำนวนผู้ให้ความคิดเห็นในเรื่องนี้ร้อยละ 42.1 รองลงมาได้แก่ เรื่องการจราจรที่ติดขัดในตัวเมือง มีผู้สนับสนุนความคิดเห็นเช่นนี้ร้อยละ 26.3 ในด้านการประชาสัมพันธ์ นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่ายังไม่ดีพอ ควรจะมีประชาสัมพันธ์ในด้านการท่องเที่ยวให้มากกว่านี้ มีผู้ออกความคิดเห็นประมาณร้อยละ 15.8 มีบางส่วนต้องการให้เพิ่มสาธารณูปโภคและเจ้าหน้าที่ รวมทั้งการปรับปรุงธรรมชาติให้ดีขึ้น ประมาณร้อยละ 7.9 และ 5.3 ตามลำดับ

นักท่องเที่ยวต่างชาติก่อถึงปัญหาที่ลดระดับความสนใจที่สำคัญคือ เรื่องสภาพแวดล้อม เป็นพิษ ทั้งน้ำเสีย อากาศเสีย และขยะ รวมทั้งเรื่องการจราจรที่ติดขัดในเมืองเชียงใหม่ มีผู้ให้ข้อคิดนี้ประมาณร้อยละ 47.8 และ 43.3 ตามลำดับ ปัญหาเรื่องเอตลัสมีผู้ตระหนักถึงร้อยละ 5.3 และที่มีปัญหาเล็กน้อยได้แก่ การให้บริการยังไม่ดีพอและเรื่องขาดความปลอดภัย ประมาณร้อยละ 1.8 ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ปัจจัยที่ลดระดับความพึงพอใจของจังหวัดเชียงใหม่

(หน่วย : ร้อยละ)

	นักท่องเที่ยว	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
บ้านเมืองสกปรก	42.1	-
ความเสื่อมโทรมของธรรมชาติ	5.3	-
สาธารณูปโภคและเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ	7.9	1.8
ปรับปรุงธรรมชาติจนไม่เป็นธรรมชาติ	2.6	-
ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวไม่เพียงพอ	15.8	-
การจราจรติดขัด	26.3	43.3
สภาพแวดล้อมเป็นพิษ	-	47.8
ขาดความปลอดภัย	-	1.8
การแพร่ระบาดของเอชไอวี	-	5.3
รวม	100.0	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ